

UNRRA Team 191

DIENOS ŽINIOS

Nr. 26

Glasenbach, 1947 m. kovo mėn. 10

BADO STREIKAS GLASENBACHE

(Is Resisenz - komiteto pranesimo, iteikto stovyklos UNRRA direktoriui)

Sarysų su kovo m. 10 d. įvykstančia Maskvos konferencija, kur galimas daiktas ir Pabaltijos valstybių klausimas bus patiektas galutinam sprendimui DP Glasenbacho stovyklos gyventojai pabaltiečiai - lietuviai, latviai ir estai - nutarė tą dieną, solidarizuodami viso pasaulio lietuviams, paskelbti bado streiką. Jie apdėuoda į pasaulio sąžinę ir atkreipia Maskvos konferencijos dalyvių dėmesį, kad šie nepriimtų nutarimų, kurie galėtų būti pavojingi mūsų valstybių nepriklausomybei. Konferencijos dalyviai prašomi daryti visa tu valstybių atstatymui remiantis Atlanto chartos ir tos chartos sukurtos JTO principais. Mus teisingi reikalavimai liečia Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių garantavimą ir tu valstybių piliečiams, siuo metu išblaškytiems po visą pasaulį žmogaus teisių užtikrinimą. Mes reikalaujame leisti šiems žmonėms grįžti į savo tėvynę, kur jiems turi būti užtikrintas teisingumas ir keturios Rooseveltto numatytos laisvės.

Del to visi baltai - lietuviai, latviai ir estai - nutarė pradėdant nuo 15 mt. kovo mėn. 10 d. - streiko dieną - atsisakyti nuo maisto ir susirinkti bendrai pamaldoms, kad nūdienintojai maldoje prašytų Galingąjį Dievą, kad Jis, valdas visų likimą, gražintų mūsų krastui laisvę.

Stovyklos gyventojai prašo UNRRAos direktorių šį nutarimą perduoti atitinkamoms įstaigoms.

BADO STREIKO DIENOS MAISTO DAVINIO PASKIRIMO NUTARIMAS

Glasenbacho UNRRA os DP stovyklos gyventojai lietuviai, latviai ir estai susirinkę s. m. kovo mėnesį 9 dieną nutarė bado streiką, tai yra kovo m. 10 dienos maisto davinį skirti Lietuvai, Latvijos ir Estijos badojantiems piliečiams išvestiems iš savo tėvynių į įvairius SSSR kampus.

SIURPIOS ŽINIOS IS LIUTUVOS

"Draugas" Nr. 19 aprašo vieno lietuvių atpasakojimus, kuriuos pergyveno palikęs pas balsevikus Lietuvoje ir dabar randasi Beverijoje:

-Ten jau nebėra gyvenimo, Lietuvoje vien mirtis viespatauja. Daugelyje krašto vietų lietuvių jau nėra, išskiriant sąjelą vietos komunistų. Pradžioje į Sibira buvo vežami patylemis ir tais pačiais metodais kaip ir 1941 mt. bet šiais 1946 metais, jau nebeužtenka traukinių. Didžiausiom kolonom varo pesčius. Išvežamiems neduodama nieko pasiinti.

Daugelis dažnyčių rusų kariuomenės užimtos, pamaldų nėra. Tyli varrai ir negroja vargonai.

Partizanai žiauriausiu būdu naikunami. Daugeli jų išžudė rusai, o likę gyvi išbėgo į Lenkiją.

Mane ir mano tėvus rusai norėj išvežti į Sibira, bet man pabėgus, tėvus broli ir 15 mt. amž. sesutę susaudė. Aš pabėgau nuo NKVD per jų kulkas.

Mūsų tėvynę užmiršo pasaulio politikai, nieko negali padaryti broliai išciviai.

Dienraštį leidžia Spaudos Darbų Kollektivas. Ats. red. M. Saltėnis

GYVENIMO SĄLYGOS BRAZILIJOJE

Brazilija, tai antra Europa be rusijos, užimanti aštuonis su puse milijono kv. kilometrų ir turinti 42 mil. gyventojų.

Sievinėjant Brazilijoje, ekvatoriaus juostoje, siaurės subtropinė klimatas sunkiai pakenčiamas. Bet pradėdant San Paulo valstyją tolyn į pietus, Argentinos ir Urugvajaus liks klimatas sunkumų nesudaro.

Žemės ūkis

Tam tikras skaičius bus norinčių ar aplinkybių verčiami, griebtis žemdirbystės.

Yra didžiuliai plotai rudo, nederlingo molio. Bet taip žemė yra dešlinga ir duodanti gerų vaisių. Čia nereikia žemės tręsti. Net priešingai, viršuj augant, žolė ne aparia, bet nuėgina.

Ūkininkavimas nuo Brazilijos atradimo beveik nė truputiuko nėra pažengęs pirmyn, išskiriant kai kurias sritis pietinėje dalyje. Ne tik, kad traktorių, kuliarių ar ariamos mašinos nėra, bet net paprasčiausi mašinos arklo nepamatys. Motikas, keplys, kastuvai - vieninteliai darbai rankiai. Su jais prakapstoma žemė ir sėdinama grūdai ar daržovės.

Apie modernią, mechanizuotą ūkininkavimą retai ir spaudoje pasirodo straipsnių. Valdžia iki šiol beveik nerėmė žemės ūkio.

Svarbiausios kliūtys

Dviejų svarbiausių dalykų trūksta Brazilijos ūkio progresui: gerų kelių greito patogaus susisiekinio su miestais ir mokykloms.

Septynišdėsims procentų Brazilijos gyventojų yra beraišiai. Kaimas neturi nė vieno laikraščio.

Rinkos nėra laisvos. Be tarpininko negali parduoti mieste ūkio produktų. Tarp atskirų valstybių yra muitai.

Medicinos pagalbos tolimose provincijose beveik nėra. Didelis ūkininko priešas yra rudoji skruzdėlė. Jos per naktį sunaikina didelius pasėlių plotus.

Plantacijose

Darbininkas čia visiškai apieistas. Palyginus Lietuvos dvarų darbininkų gyvenimą su plantacijose dirbančių gyvenimu, tai Lietuvos darbininkas daug geriau gyvena. Šiandien plantacijose dirbdamas darbininkas neuždirba vieno butelio alaus. Sviesto dviem svarams nusipirkti turi dirbti dvi, tris dienas. Kostiumas kainuoja apie 700 krucierų (40 dol.). Kostiumui nusipirkti darbininkas plantacijose turi dirbti virš šimto dienų.

Gyvenamieji namai-barakai iš lentų sukalti, be lubų ir langų. Per grindis ne tik gyvatės atsliauzia šalčio metu susilti, bet ir paršai sulenda.

Socialinės apdraudės senatvėje ar nelaimėje, nėra.

Savininkas plantacijos yra kartu ir dirbanciojo. Nepaslaptis, kad visa šeima dirbusi ištisus metus, ne tik kad negauna pelno metų pabaigoje, bet dar lieka skolingi. Visus reikmenis, drabužius, maistą gali pirkti tik fazenderiaus krautuvių. Keinas nustato, kokias jis nori.

Firmioji lietuvių emigrantai, 1926 m. atvykusieji, šią naudžiavą yra jau išėję.

Žinoma, yra sąžiningų fazenderių, kur pragyvenimas yra žmoniskesnis, bet bendrai fazendų gyvenimas neduoda pragyvenimui to minimumo, koks šiandien žmogui yra reikalingas.

Miestui reikalaujant darbo rankų ir esant padoresnėms sąlygoms, fazendos lieka be darbininkų.

Čia žemės ūkiui gresia didelė krizė. Šią spragą mano užkisti naujais emigrantais.

=====

Jugoslavų parlamento nutarimu, ekskaralius Petras ir karališkosios šeimos nariai, esantieji užsienyje, nustatė pilietybės. Jų turtas nusevintas. Šių priemonių priežastis yra ta, kad ekskaralius užsienyje daro visa, kad galėtų nuvesti dabartinę Jugoslaviją vyriusybę.

KONFERENCIJAI PRASIDEDANT.

Šeštadienį į Maskvą atvyko JAV užs. reikalų ministras Marshallis. Vos atvykęs, jis pareiškė, kad gandos atstovams, kad jo uždavinys yra nepaprastai didelės svarbos visai žmonijai. Jis žino, kad turės nepaprastai didelių sunku - nu, bet tikisi, kad tie sunkumai bus lengvai pašalinti. Jis tikisi, kad ir taikingais metodais galima pasiekti taikos.

Maskvos konferencija prasideda šiandien, greičiausiai 13 val. sovietų lakūnų namuose. Pirmieji konferencijos posėdžiai paskirti apžvelgti ir nustatyti svarstytinus klausimus. Austrams, o taip pat ir mums, šie posėdžiai bus didžiausios svarbos. Nuo to priklausys, ar Austrijos klausimas bus svarstomas pradžioje ar gale konferencijos. Amerikiečių numatytoje laikinoje programoje austrų klausimas yra konferencijos gale. Tas reikėtų, kad tas klausimas būtų atidėtas ilgiems mėnesiams, kol bus susitarta Vokietijos klausimu. Gi tuo atveju, jei Austrijos klausimas bus spręsdžiamas pirmoje eilėje ir juo bus susitarta, konferencija bus galima pasveikinti atlikus dideli darbą. Kaip laikysis sovietai šiuo klausimu, nėra žinoma. Anglų ir amerikiečių nuotaka nėra nei optimistiška, nei pesimistiška. Jei pavyks susitarti Austrijos klausimu, visos okupacinės pajėgos bus priverstos atitraukti beveik iš visos Europos, išskyrus Vokietiją, kas išsukytų didelį pasikeitimą tarptautinėje politikoje. Ar sovietai norės su tuo sutikti, parodys konferencija.

Sovietai išreiškia didelį optimizmą. Jie sako, kad konferencija duos gerų veislių, jei tik keturi sąjungininkai artinai bendradarbiaus. Toliau sovietai sako, kad reakcionieriški anglų-amerikiečių sluoksniai trukdo tarptautinį bendradarbiavimą, norėdami išsukoti vokiečių imperikalizmą, kuris būtų panaudotas kovai prieš sovietus, bei jų sąjungininkus.

Kai kurių spaudos atstovų nuomone Maskvos konferencijoje Vokietijos ir Austrijos klausimai sudaro tik formalę pusę. Svarbiausias klausimas yra rytų ir vakarų įtakų sferų pasidalinimas. To bent nori Molotovas. Londono laikraščiai rašo, kad Molotovas nori laisvų rankų Balkanuose, neišskyriant ir Graikijos, ir koncesijų Austrijoje. Tačiau yra manoma, kad Marshallis ir Bevinas šio "sferų pasidalinimo" nenorės. Ir joigu prieitu šiuo klausimu prie didelių ginčų, pačios konferencijos klausimas bus pastatytas į pavojingą padetį.

Amerikiečių spauda rašo, kad JAV per šią konferenciją turinčios būti kietos ir su pasipriešinimu testuoti savo liniją. "Washington Post" rašo, kad Molotovas pasieks geriausių rezultatų, jei jis nusistatys pasipriešinti kiekvienam sovietų užgrobinio politikos pasikeitimui. Šiuo sunkiu metu taika gali būti išlaikyta tik stipriomis sieloms žmonių. Mes turime sovietams parodyti, kad nepakęsimė jokių tolinesnių puolimų iš jų pusės. Tai yra vienintelis bendradarbiavimo su sovietais kelias.

Kitas laikraštis rašo, kad po Vokietijos klausimo bus reikalinga prieiti ir prie kitų svarbių Europos problemų.

"New York Times" rašo, kad Marshallis uždavinys vesti dar kietesnę liniją, kaip iki šiol buvo vėsta. Nuo to priklausys taika pasaulyje.

BLOGA DP ATĖITIS

Tarptautinė Pabėgėlių Organizacija (IRO) ikūrinas sulaukia didelių sunkumų, ypač iš rytų ir pietryčių Europos kraštų. Pietų Amerikos valstybės nerodo jokių susidomėjimo šia organizacija. Tik 12 JTO narių tapasirašė šios organizacijos, kurios biudžetas pradžioje atrodė užtikrintas 70%, statuta. Dėl to mažo vilčių, kad būtų galima greit išspręsti DP problemą, iš visų DP, daugiausiai 25.000 tegali emigruoti į įvairius pasaulio kraštus. Pirmoje eilėje DP pas save priima Brazilija, Čili, Peru ir Venecuela. Prancūzija norinti priimti 50.000 DP, kuriuos patalpins Sicūrs Afrikoje.

Austrijoje, IRO čaviniais, yra 186.000 DP, kurių likimas turi būti kuo greičiausiai išspręstas.

Salzburgo spauda išidėjo žinią apie Pabaltijos trėntinių, išbleškytų po visą Europą, bėdo streiką. Kartu pažymėjo ir priežastį, dėl ko šis streikas paskelbtas.